

TXELL TERUEL
EN COMÚ PODEM ALT PIRINEU I ARAN

Salut sense barreres territorials

L'“equitat territorial”, defensada per molt poques forces polítiques, no és una expressió buida de sentit, sinó quelcom fonamental en territoris com l'Alt Pirineu i Aran, molt especialment en temes de sanitat i salut. Al nostre petit racó de món sabem què és tenir pocs recursos sanitaris i haver de fer molts quilòmetres per anar a fer-te proves o anar a una visita mèdica. La pandèmia de la Covid-19 ha fet encara més palesa la mancança de recursos sanitaris i l'actual repunt dels casos a les comarques del Pallars Jussà i el Pallars Sobirà han posat al límit l'Hospital Comarcal de Tremp. I això no és com a conseqüència d'un repunt de centenars de casos, sinó tan sols de poc més d'una dotzena. Aquest és el retrat de la sanitat al Pirineu: precària, molt precària. Precarietat que no es cenyeix a l'atenció davant la Covid-19, sinó que es projecta també en

brots més importants, d'una mortaldat tal que ha suposat la defunció d'un 1% de la població de Tremp. La Fiella és un cas paradigmàtic d'un sistema de residències gestionades majoritàriament per institucions vinculades a l'Església que es mouen encara per uns paràmetres impropis del segle XXI. Aquesta incidència va més enllà de la residència, ja que les autoritats eclesials formen part dels òrgans de gestió i direcció de bona part dels hospitals de l'Alt Pirineu i Aran, amb el que això suposa de greuge en concepcions conservadores, per no dir retrògrades, dels drets sanitaris de la població, alhora que actua en perjudici d'una organització democràtica i transparent.

Aquesta llarga ombra del poder eclesial es manifesta de forma especialment sagnant en els drets sexuals i reproductius de la dona, molt especialment en el dret a l'avortament. Fins fa dues setmanes a l'Alt Pirineu i Aran s'incomplia sistemàticament amb la llei 2/2010 de salut sexual i reproductiva, que reconeix expressament al seu article 12 la garantia a l'accés a la interrupció voluntària de l'embaràs en les condicions legals, condicions que s'han d'interpretar de la manera més favorable per la protecció i eficàcia dels drets fonamentals de la dona que sol·licita la intervenció, molt en particular, el seu dret al lliure desenvolupament de la personalitat, a la vida, a la integritat física i moral, a la intimitat, a la llibertat ideològica i a la no discriminació. Des de fa dues setmanes, les dones del Pirineu podem avortar farmacològicament a l'hospital de Tremp, ja no cal que baixem a Balaguer per tal de poder accedir a la píndola abortiva. Però, pel que fa a l'avortament quirúrgic, segueix essent una odissèa: cal marxar de la província de Lleida perquè no hi ha cap lloc dins el sistema públic de salut que on es practiqui. Des del Departament de Salut s'han anunciat converses amb dues clíniques de Lleida per concertar el servei, donat que els metges especialistes s'acullen a l'objecció de consciència. No obstant, el dret

a l'objecció de consciència no pot anar en perjudici dels drets sanitaris de la ciutadania, tal i com ja preveu el propi Codi Deontològic Mèdic del Consell General dels Col·legis Oficials de Metges en el seu article 32: “el reconeixement de l'objecció de consciència del metge és imprescindible per garantir la llibertat i independència del seu exercici professional. No és admissible una objecció de consciència col·lectiva o institucional”. A més, s'hi afegeix el fet que hi ha molt pocs professionals preparats per a exercir la pràctica de l'avortament. Tot plegat, en perjudici de les usuàries de la salut pública que, no ho perdem de vista, han de ser les protagonistes del sistema sanitari.

Així, ens trobem que a part de no tenir la necessària equitat territorial amb el conjunt de serveis sanitaris, fa més de trenta anys que tenim aprovada una llei d'avortament que al 2021 es comença a posar en pràctica tímidament a l'Alt Pirineu i Aran. Així anem, amb tot amb 30 anys d'endarreriment.

La llarga ombra del poder eclesial al Pirineu es manifesta en els drets sexuals i reproductius de la dona, especialment en l'avortament

proves i diagnòstics com les ecografies, que només es fan un cop per setmana, o d'altres proves com, per exemple, les ressonàncies magnètiques, que obliguen al pacient a desplaçar-se a Lleida. El dret a l'equitat territorial ha de comportar l'accessibilitat de qualsevol persona als serveis de sanitat de qualitat amb el màxim de proximitat física possible, amb independència del lloc on visqui.

També el l'atenció primària i les urgències, mentre constatem que a les zones rurals hi ha dispensaris o consultoris que només atenen a la població un dia a la setmana, la població més envellida es veu obligada a agafar el cotxe davant de qualsevol urgència mèdica o per visitar-se fora d'aquells minsos horaris estipulats. Amb el doble greuge per aquells que no disposen de vehicle propi, als que s'hi suma la manca de transport públic, que no deixen altre remei que recavar l'auxili dels veïns o la contractació del servei de taxis. També en l'àmbit de les residències de la gent gran, on el cas de la Fundació Fiella ha constituït un dels

CARLOS GIBERT I BERNAUS
REGIDOR DE L'AJUNTAMENT DE LA GRANADELLA

El 'bon rotllo' de les centrals eòliques a la Granadella

Va ser el passat 19 de març, maleït març, quan ens convocaren a l'ajuntament els representants de l'empresa que explota les centrals eòliques de La Granadella, Bellguarda i ara Llardecans per explicar-nos que ben aviat volen començar la futura central eòlica entre la Granadella i Llardecans i de la qual ja ens han pagat el preceptiu 4% del projecte en concepte del permís d'obres. També ens diuen que volen que hi hagi bona entesa entre l'empresa i l'ajuntament i que, per tant, oh sorpresa!, estan disposats a retirar el contenciós administratiu en contra de l'ajuntament i pagar-nos, ara sí i de cop els 3,2 milions d'euros! La totalitat del permís d'obres més interessos judicials, que vàrem demanar-los-hi al 2012! I del qual només havien pagat l'1% al març del 2011. A més, uns 300.000 euros per l'ús de terrenys, vol, sòl, subsòl i camins municipals utilitzats des de l'inici de la seva producció energètica al 2012.

Ja vaig escriure al 2014 al llibre *Impacte Econòmic de les Centrals Eòliques en els pressupostos municipals de Catalunya* d'en Sergi Saladié, que aquestes empreses formades per grans grups inversors, bancs i empreses elèctriques principalment, signen diferents tipus de convenis segons l'impost d'obres que apliqui cada municipi (per llei un mínim de l'1% i un màxim del 4%). I com ens acaben de reconèixer a la cara, ara sí, nosaltres que sempre els hi hem aplicat aquest 4%, no tindrem conveni. Altrament, perquè ens ho han d'anar pagant amb els anys, si els veïns el paguem de cop. Que ara volen bona entesa? Després de tots aquests anys que estem en litigis per no pagar-nos l'impost d'obres, de pagar als advocats i procuradors primer als jutjats de Lleida, després al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (qui ens donà la raó) i elevar-lo encara ells al Suprem de Madrid. Ara que ja han amortitzat el capital gràcies a una penosa i lenta judicatura. Ara que ja ens han trinxat el territori amb els seus molins. Que han dividit al poble i a l'ajuntament, enemistant-nos amb altres pobles i ajuntaments. De passar nits sense dormir i afectant-nos a la salut i tot... Com gosen dir que volen bona entesa! Si només ens deixen en aquest territori un 2,5% dels beneficis que en treuen!

Al 2010 quan penjàvem una pancarta a la plaça en contra de l'especulació i la massificació eòlica, aquesta no durava ni 12 hores en ser retirada per l'ajuntament. Ara veiem penjada al balcó de l'actual ajuntament una pancarta en contra de la concentració eòlica. Jo no sé si s'han remogut o no les consciències, però sí sé que nosaltres hi posem el bo i millor que tenim, el nostre territori, a canvi d'unes engrunes que no ens ajuden en res a revertir el problema real, el despoblament. Salut!

FOTO: ICG Group/ El conseller d'Empresa durant la seva visita

Tremosa visita les empreses del grup ICG per conèixer els projectes d'innovació

El conseller Ramon Tremosa va visitar ahir les empreses del Grup ICG. El titular de la conselleria d'Empresa i Coneixement, que va ser acompanyat durant tota la visita pel President del Grup ICG, Andreu Pi i de la Directora General Financera i Acció Corporativa, Meritxell Pi, va conèixer el funcionament de la companyia i els nous projectes d'innovació desenvolupats amb tecnologia d'última generació

per als sectors de l'Hostaleria, Hotel i Retail. També va visitar les instal·lacions de les empreses CashDro i SwapService. El president del Grup ICG, Andreu Pi, va obsequiar al conseller amb una litografia de Lleida, reproducció de l'obra de l'artista Mercè Humedas, que va fer especialment pel Grup empresarial en motiu del seu 30è aniversari. ICG és un grup multinacional, amb seu central a Torrefarrera.

Mollerussa dona el suport a l'activista en defensa dels drets humans Helena Maleno

L'Ajuntament de Mollerussa i el Centre d'Iniciatives Solidàries Angel Olan se sumen a la campanya de suport a l'activista Helena Maleno, Reconeixement Ànima Ciutat de Mollerussa 2018, la qual ha denunciat públicament l'assetjament i la criminalització que pateix per la seva tasca en defensa dels drets hu-

mans dels migrants a la frontera sud. Per això, a banda de participar en la campanya a les xarxes socials, també s'ha signat la carta conjunta adreçada al president del Govern, Pedro Sánchez, per tal que actuï per protegir l'activista en el sentit que es faci un reconeixement públic de la seva feina.

Es reprèn avui el tren entre Balaguer i la Pobla de Segur

Avui divendres es reprendrà el servei Balaguer-la Pobla un cop finalitzats els treballs de reparació de la unitat que el 12 de març passat va topiar amb una esllavissada. La via ja va quedar recuperada la setmana del 29 de març, fet que va permetre la primera circulació del Tren dels Llacs el dissabte 3 d'abril.

Alguaire exposa una mostra sobre textures i lectures

La biblioteca Josep Lladonosa Pujol d'Alguaire ha organitzat el primer acte després de mesos de no poder realitzar activitats per als usuaris. Es tracta de la presentació de l'Exposició *Textures i lectures*, impulsada pel Consell del Segrià i de l'artista Palmira Rius on, a través de l'art tèxtil, s'inspira en textos de 18 escriptores de les terres de Ponent. L'exposició pot visitar-se a la biblioteca fins avui.

Projecten un prototip de sensors automàtics per conèixer de forma immediata la presència de pedra

Ho du a terme l'Agrupació de Defensa Vegetal de Ponent

Lleida
REDACCIÓ

L'Agrupació de Defensa Vegetal de les Terres de Ponent projecta desenvolupar un prototip de sensors automàtics per poder conèixer de manera immediata la presència de calamarsa o pedra, així com la seva mida i la seva quantitat. En aquest sentit, el que es pretén és que aquests sensors estiguin connectats directament amb l'ADV Terres de Ponent i les dades recollides, un cop validades, es posarien a disposició de les persones interessades mitjançant una pàgina web.

Amb aquest projecte es vol suplir l'inconvenient que presenten els granímetres manuals actuals que és el fet que les plaques afectades per la pedra s'han d'anar a inspeccionar personalment i això suposa no tenir les dades finals fins passades 24 o 48 hores des de la pedregada. No obstant això, també destaquen des de l'agrupació les avantatges que tenen els granímetres manuals com ara que es tracta d'una xarxa de poc cost material, la qual cosa permet una bona cobertura amb una dispositiu d'1 granímetre cada 4 km.

Al mateix temps, cal tenir en compte que és actualment l'úni-

FOTO: ADV / Es pretén superar l'inconvenient dels granímetres

ca xarxa de granímetres de Catalunya i la més gran de l'estat espanyol i que porta ja en funcionament 20 anys de manera interompuada, la qual cosa suposa una sèrie de dades importants per poder conèixer millor aquest fenomen meteorològic.

Des de l'agrupació recorden que per tal de tenir una informació inicial de la pedra el més ràpidament possible, l'ADV té en marxa una xarxa d'informadors voluntaris (agricultors, tècnics agrícoles, aficionats a la meteorologia) que ofereixen la primera in-

formació, pràcticament de forma immediata, en el cas de pedregada i que ajuden a decidir, juntament amb les dades de radar i probabilitat de calamarsa, quina és la zona a inspeccionar.

Cal recordar que l'Agrupació de Defensa Vegetal Terres de Ponent de Lleida és una associació sense ànim de lucre, fundada l'any 1981, que ha fet de la recollida de les dades meteorològiques i la seva difusió i estudi la seva tasca principal. És la primera Agrupació de Defensa Vegetal creada a Catalunya.

Reforma a una línia elèctrica de les Garrigues

Endesa realitza la reforma integral d'una línia elèctrica de mitjana tensió de 44 quilòmetres de longitud a les Garrigues. L'actuació permetrà millorar la continuïtat del subministrament a set municipis i, a la vegada, protegir l'avifauna, amb la instal·lació de dispositius per evitar electrocucions. En concret, se substituiran 44,6 quilòmetres de cable. /FOTO: Salvador Miret (ACN)

El Parc Astronòmic Montsec recull en un llibre la primera dècada d'una "història d'èxit"

El COU acull la presentació de 'L'ull del Montsec', una obra de Francesc Guillaumet editada per FGC

Ager
REDACCIÓ

"Quan mirem al cel sempre mirem al passat". Aquesta és una de les frases que es recullen a L'ull del Montsec, un llibre del director de LA MAÑANA, Francesc Guillaumet, que ahir es va presentar al Centre d'Observació de l'Univers d'Ager amb la presència del director de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, Ricard Font, el president del Consell de la Noguera, Miquel Plensa, i l'alcaldessa d'Ager, Montse Burgués.

L'obra repassa la primera dècada d'història d'aquest equipament que inclou el Centre d'Observació de l'Univers, un espai destinat a la divulgació, i l'Observatori Astronòmic del Montsec, el parc de telescopis situat al capdamunt de Sant Alís, al municipi de Sant Esteve de la Sarga, i que està dedicat a la investigació científica a través de l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya. Durant l'acte, l'autor va explicar que gràcies a la construcció del Parc Astronòmic Montsec s'ha pogut impulsar una política de dinamització del territori, com l'arranjament del Port d'Ager o la restauració de la Col·legiata. El COU rep milers de visitants cada any i explica els secrets de l'univers a través de L'ull del Montsec, l'únic planetari del

FOTO: / El director de LA MAÑANA, Francesc Guillaumet, i el director de FGC, Ricard Font, durant la presentació

món que obre la seva cúpula perquè es puguin observar els estels. D'altra banda, el complex de Sant Alís ha ajudat a descobrir exoplanetes i recollirà les dades que proporcionarà el nanosatèl·lit que ha llançat la Generalitat des del Kazakhstan. Durant la presentació es va recordar Jordi Sentenach i

Xavier Palau, els impulsors de la idea, que van tenir la complicitat de Joan Oró, i la implicació del Consell de la Noguera i la Generalitat per fer-la realitat. L'autor també va donar les gràcies a Concepció Canyadell, Josep Vilajoliu i Salvador Ribas, director del COU, per haver-li confiat aquest llibre.

Durant la presentació, el president de FGC, Ricard Font, va citar la "història d'èxit" que suposa el Parc Astronòmic Montsec i també va anunciar l'ampliació del pati de butaques del planetari. El president de la Noguera, Miquel Plensa, va lloar la tasca de tothom que ha participat en el projecte.

Bellpuig acull la projecció de 'El Proxenetà' de Mabel Lozano

El Teatre Armengol de Bellpuig acollirà avui la projecció del documental *El Proxenetà* de Mabel Lozano, directora de cinema, documentalista i guanyadora de l'últim Goya a Millor curt documental per *Biografia del cadàver de una mujer*. Aquesta projecció s'emmarca dins de les activitats que l'Institut Català de les Dones ha programat a la comarca de l'Urgell, en el marc del projecte *Conseqüències del consum de prostitució*. El projecte pretén obrir un debat en la societat sobre la prostitució i sensibilitzar especialment als més joves sobre les conseqüències que té el seu consum, tant per a les dones com per a la societat.

El Conselh d'Aran inicia el cicle de conferències 'Parlem-ne'

El Conselh Generau d'Aran inicia aquest mes d'abril el seu nou cicle de conferències virtuals 'Parlem-ne', pel qual cada mes s'organitzarà una webinar oberta al públic que comptarà amb persones expertes i/o testimoniatges de diferents àmbits, tant socials com especialitzats. Aquestes conferències tractaran sobre temes diversos com l'esport i la salut o la prevenció i actuació davant el ciberrassetjament, per exemple.

ESPAI MACIÀ

Deixa't fascinar per un home vital, que va dedicar la seva vida a defensar els drets de les persones i dels pobles.

WWW.ESPAIMACIA.CAT

ESPAI MACIÀ
Plaça Ramon Arqués, 5
25400 Les Borges Blanques

Horaris
Dimarts: d'11 a 13h
Dimecres i dijous: de 17 a 20,15h
Divendres: d'11 a 13h i de 17 a 20,15h
Dissabte: de 10 a 14h i de 17 a 20h
Diumenge: de 10 a 14h

Més informació
Telèfon: 973 140 874
www.espaimacia.cat

ESPAI MACIÀ
LES BORGES BLANQUES

TENIS DE MESA → Superdivisión

El ASISA Borges Vall defiende el liderato en un duelo maratónico

Derrota al Arteal Santiago por 4-1

Les Borges Blanques
REDACCIÓ

Gran victoria del ASISA Borges Vall ante el Arteal Santiago por 4-1 en un partido maratónico de más de 3 horas.

Fue un partido para recordar el vívido ayer en Les Borges Blanques y emitido en directo por *Esport3* y con un amplio seguimiento en las redes por parte de la afición. El primer partido de la tarde enfrentó al sueco Viktor Brodd por parte del ASISA Borges Vall y al portugués Enio Mendes por el Arteal Santiago. En un partido que duró más de 40 minutos Brodd remontó un marcador de 2 sets en contra para acabar ganando 3-2. Los siguientes jugadores en salir a la pista fueron el catalán Joan Masip y el brasileño Humberto Manhani, Masip cedió el primer set, ganó el segundo y el tercero, pero acabó cediendo los dos últimos, con un ajustado 9-11 en el quinto. El tercer partido lo disputaron Marc Duran y Moisés Álvarez, la victoria fue pa-

FOTO: CTT Borges / Una jugada de uno de los partidos de ayer

ra el jugador del ASISA Borges Vall por 3-1. Con 2-1 en el marcador se enfrentaron los dos números 1, Brodd contra Manhani. En un partido muy intenso y con marcadores muy ajustados Brodd estuvo más acertado y ganó por 3-2.

En el partido que podía significar la victoria para el equipo

borgenc Marc Duran no falló ante Enio Mendes, y en un partido muy luchado consiguió la victoria por 3-2 que daba el punto definitivo para establecer el 4-1 final en un duelo intenso y largo entre dos potentes equipos. Los próximos partidos del Borges serán el día 24 de este mes en Sevilla.

MOTOCICLISMO

La piloto Zaida Teruel debuta este fin de semana en el Mediterráneo de Velocidad

La corredora Zaida Teruel ya lo tiene todo dispuesto para debutar este fin de semana, bajo el paraguas del **Pallars Team**, en el Campeonato Mediterráneo de Velocidad. Como piloto de SBK 600 cc Zaida tiene en su palmarés un campeonato catalán de velocidad, un tercer puesto en el Campeonato Mediterráneo de velocidad, un quinto puesto en el Campeonato de España de superbikes, todo en el 2019, y en el 2020 quedó cuarta en el campeonato mediterráneo de velocidad. Después del duro año que se deja atrás, la piloto se marca el objetivo de "mejorar los tiempos y luchar por los puestos de podium" en las pruebas en que correrá.

FOTO: Armand J. Speed photo sport / La corredora se presentó ayer

FÚTBOL → Universitario

El fútbol femenino le da la primera medalla a la UdL en el Catalán de 2021

FOTO: UdL / Las chicas jugaron en Girona

El equipo de fútbol femenino de la Universitat de Lleida (UdL) consiguió la medalla de bronce en los Campionats Universitaris de Catalunya disputados en el campo de Torres de Palau, en Girona. Es el primer metal para la UdL en una competición marcada por la pandemia de

Covid-19. Mientras, el equipo de baloncesto masculino leridano se clasificó para las semifinales, que se jugarán el 27 de abril. Las chicas que entrenan Marta Sàez y Sònia Teixiné subieron al podio después de un torneo en grupo único. El fútbol masculino no pudo pasar de ronda.

MOTOCICLISMO → Mundial

El Marc Márquez más sincero reconoce su error y recuerda que "cuerpo sólo hay uno"

El ceriverino Marc Márquez (Repsol Honda RC 213 V) regresa este fin de semana a la competición con la disputa del Gran Premio de Portugal de MotoGP en Portimao y, desde ahí, reconoció con sinceridad que cometió un error y que ahora sabe que "cuerpo sólo tenemos uno".

"Lo que he aprendido de esta lesión es muy sencillo, tenemos muchas carreras por delante en nuestra actividad profesional y un único cuerpo y a veces necesitas descansar. "Es el momento más importante de la rehabilitación y el objetivo es estar preparado y sentirme bien", dijo.

HOCKEY PATINES

La plantilla del Llista ve mala gestión en la situación con la Europe Cup

La plantilla del Llista Blava está viviendo con "incertidumbre y preocupación" la situación que se está viviendo con la fase final de la Europe Cup, que todavía pende de un hilo y que se desconoce si se acabará disputando, pese a que la mayoría de los clubes implicados están de acuerdo en jugarla en Lloret, aunque en otras fechas. Así lo expresó el

capitán listado, Andreu Tomàs, en declaraciones a los micrófonos de UA-1. "Corroboramos una vez más que a este deporte le falta mucho y tiene una gestión pésima", declaró el capitán. El Llista prepara el siguiente partido de la OK Liga, que le enfrentará el domingo al Mataró, a partir de las 12.00 horas en el pabellón de Bell-lloc.